

Tanıdığım Akif Emre

Aynur Erdoğan Coşkun – 29 Mayıs 2017

<http://www.gercek hayat.com.tr/akif-emreye-veda/akif-emrenin-ardindan/>

Benim tanıdığım Akif Emre hiyerarşik bir ilişkiyi imleyen ağabeylikten daha çok karşılıklı beslenmeyi ve paylaşımı önemseyen bir dostlukla anılabilir. Bu, denklemin ilişkisinin doğurduğu bir dostluk değil, bilakis onun tevazuunun ve insanı önemseyen dünya görüşünün şekillendirdiği bir ilişkiydi. Ancak ilişkilerinde ve muhabbetlerinde kişisel meselelerini ve çıkarı konu etmeyen biri olduğu için onu en çok düşüncesiyle anmak gerekir.

Akif Emre birçok konuyu dert edinen bir yazar. Onun siyasi düşüncesi ve İslamcılık anlayışı bunu gerektiriyordu çünkü. Kah dış politikadan kah ahlak ve toplumsal sorumluluktan dem vuran yazılarının ardında siyasetten gündelik hayata uzanan, parçalı olmayan, bütünlüklü bir dünya görüşü vardı. Onun mümin, Müslüman ve İslamcı olmaktan anladığı buydu bence. Gündelik hayatta yoksulun, garibin, çaresizin gücü yettiğince elinden tutmaya çalışmakla, namaz gibi rutin vecibelerini yerine getirmek arasında fark görmediği gibi, helalinden geçimini sağlayıp toplumsal ilişkilerinde Müslüman ahlakını gözetten bir dengeyle, İslam kardeşliğini temel alan siyasi seçimleri arasında aynı derecede titizlendiğini gözleyebilirsiniz.

Bu denge ve makuliyet hali İslamcılığımızı değerlendirirken de ortaya çıkardı. Ona göre, modern döneme hitap eden ve bu süreçle hesaplaşan İslamcılığın yaklaşık yüz elli yıllık tarihinin zaaflarını ve iddialarını adil bir nesnellikle ele alırdı. Bu nesnellik onun değerlendirmelerine, eleştirel tutumunu korurken, doğru bildiğini de büyük bir sebat ve kararlılıkla savunma refleksini sağlıyordu. Bu sebeple Meşrutiyet dönemi İslamcılığının pozitivist düşünce ve bilim anlayışıyla maluliyeti, Necip Fazıl Kısakürek'in sağcı ve milliyetçi düşünceyle ithamı, 1980'li yılların İslamcılık anlayışının uygulanma ihtimali olmadığı tartışması ve nihayet İslamcılığın öldüğü iddiası onun makuliyet imbiğinden geçince bugünün İslamcı düşüncesine tarihi birikim oluşturan ve eleştirellikten geçerek tazelenmeyi gerektiren bir muhtevaya dönüşür. "İslamcılık öldü" iddiasının bugünün Müslümanını alternatifsiz bıraktığı ve yaşanan gerçekliğe teslimiyeti getirdiğinden hareketle "her dem tazelenmeyi" savunurdu. Soru sormak, sorgulamak hesaplaşmayı canlı tutmanın ilk adımıydı. Müslümanların modern dönemde yaşadıkları çelişkilerde, bu çelişkileri yok sayarak uyumluluk göstermektense çelişkilerini canlı tutarak, sorgulayarak cevap aramaya devam etmeleri önerisine sahipti.

Akif Emre, onurlu ve dik duruşunun kaynağı olan düşünce yapısıyla anılmalıdır. Nostaljiye geçit vermeyen, geçmişe öykünmek yerine tarihi mirasla geleceğe yürüyen, geleneği geleceğin inşasında dayanılan dinamik bir sabite olarak gören ve "her dem tazelenmeyi" salık verdi. Onun hayat hikâyesi canlı bir örneklilik teşkil ettiği gibi vefatı da tefekkür ve tahayyülün vesilesi olabilir.